

Wymagania edukacyjne z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa

Ocenę celujący otrzymuje uczeń, który:

- omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO
- potrafi, scharakteryzować zadania organów państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej,
- uzasadnia potrzebę obserwacji stanu wód oraz urządzeń hydrotechnicznych,
- wyjaśnia zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność
- wyjaśnia, dlaczego krwotoki i wstrząs krwotoczny zagrażają życiu,
- wyjaśnia, od czego zależy temperatura odczuwalna,
- omawia zagrożenia wynikające z intensywnych opadów śniegu, porywistych wiatrów i bardzo niskich temperatur oraz prawidłowe zachowanie w takich sytuacjach,
- uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych
- proponuje indywidualny plan żywieniowy, treningowy, program aktywnego wypoczynku

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- definiuje pojęcie ochrony i obrony narodowej
- opisuje położenie Polski i omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego
- potrafi scharakteryzować najczęstsze sytuacje stanowiące zagrożenie dla człowieka
- wyjaśnia, jak należy zachować się w czasie powodzi
- wymienia i uzasadnia niezbędne działania przygotowujące do ewakuacji z terenów zagrożonych powodzią,
- wyjaśnia jak należy zachować się w przypadku dostrzeżenia pożaru,
- omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych,
- charakteryzuje najistotniejsze zasady opuszczania miejsc zagrożonych
- rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach,
- omawia budowę i zasady funkcjonowania układu oddechowego i układu krążenia człowieka,
- omawia znaczenie czasu w udzielaniu pierwszej pomocy,
- wymienia rodzaje krwawień, i udziela pomocy przy krwawieniu odpowiednio do rodzaju krwawienia,
- demonstruje sposoby użycia chusty trójkątnej,
- wyjaśnia znaczenie bólu w klatce piersiowej, jako objawu stanu zagrożenia życia,
- omawia skutki działania niskiej i wysokiej temperatury na organizm ludzki,
- wyjaśnia, jakie skutki wywołują porażenia prądem elektrycznym i od czego zależy stopień obrażeń,
- wyjaśnia jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym,

- omawia zasady zachowania się podczas udzielania pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych
- wymienia korelacje między zdrowiem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym a społecznym
- wymienia czynniki mające wpływ na zdrowie i różnicuje je na takie, które są niezależne od człowieka, i zależne

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- podaje źródła zagrożeń bezpieczeństwa osobistego i zbiorowego
- opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski
- potrafi wymienić i opisać najczęstsze zagrożenia zdrowia
- omawia przyczyny powodzi,
- charakteryzuje zagrożenia pożarowe w
- omawia przeznaczenie sprzętu gaśniczego,
- wyjaśnia znaczenie terminów „wypadek” i „katastrofa”
- wymienia rodzaje oznakowań substancji toksycznych
- wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej oraz rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi
- opisuje zasady zachowania się na wypadek różnych aktów terror
- wymienia kolejne ogniwa łańcucha ratunkowego oraz omawia ich znaczenie,
- omawia zasady postępowania aseptycznego
- wyjaśnia, na czym polega RKO,
- układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej,
- wyjaśnia, na czym polega pomoc ratownicza w zadławieniu ,
- wyjaśnia, do czego służy AED i gdzie powinien się znajdować ,
- udziela pomocy przy urazach kończyn, bólu w klatce piersiowej, w wychłodzeniu i w odmrożeniu, oparzenia termicznym,
- omawia prawidłowe postępowanie w czasie upałów,
- wyjaśnia jak udzielić pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym ,
- wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym
- wyjaśnia co to jest zdrowie,
- opisuje przewidywane skutki zachowań korzystnych i niekorzystnych dla zdrowia,

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który

- wymienia rodzaje bezpieczeństwa
- wymienia podmioty odpowiadające za bezpieczeństwo kraju i
- wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa
- wymienia instytucje zajmujące się zarządzaniem kryzysowym,
- wyjaśnia znaczenie terminu „ewakuacja
- wymienia najczęstsze przyczyny pożarów, powodzi
- wymienia podstawowe środki gaśnicze,
- podaje przykłady zastępczych środków ochrony dróg oddechowych i skóry
- wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych

- omawia podstawowe zachowania ratownika w miejscu zdarzenia,
- potrafi pokazać RKO u dorosłych i dzieci (na manekinach) ,
- wymienia zawartość apteczki pierwszej pomocy; posługuje się
- wyjaśnia, czym jest zasłabnięcie i omawia zasady postępowania w przypadku zasłabnięcia, ,
- wyjaśnia, jak można rozpoznać i pomóc osobie, która ucierpiała wskutek udaru,
- wyjaśnia, jak należy się zachowywać i należy unikać w czasie burzy ,
- wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc przy zatruciach:
- wymienia zachowania szkodliwe dla zdrowia i wskazuje te, które szczególnie często występują wśród nastolatków
- określa rzetelne źródła informacji o zdrowiu oraz świadczeniach i usługach medycznych

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który

- wyjaśnia pojęcie bezpieczeństwo
- rozpoznaje znaki ochrony przeciwpożarowej
- wyjaśnia jak należy gasić odzież palącą się na człowieku
- wymienia numery alarmowe i przypisuje je odpowiednim służbom
- udziela pomocy w przypadku krwawienia z nosa, -
- wymienia najczęstsze przyczyny utonięć, wypadków drogowych
- rozpoznaje stan osoby poszkodowanej;
- prawidłowo sprawdza oddech (na manekinie)
- wymienia zachowania prozdrowotne
- analizuje i ocenia własne zachowania związane ze zdrowiem

Uwagi dotyczące oceniania na każdym poziomie wymagań: aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę, uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu.